

och med vissa beträffande detta område tillstyrkta förbehåll försäljas till Falkenbergs stad för en köpeskilling af 1,200 kronor under villkor i öfrigt:

att området får af staden tillträdas den 14 mars 1912;

att köpeskillingen, som skall inbetalas till Kungl. Maj:ts befallningshafvande i länet, erlägges senast å den dag, då staden får tillträda området, samt

att staden ensam vidkännes de med områdets afskiljande och lagfarten å fånget förenade kostnader.

Riksdagen har bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

Stockholm den 7 mars 1911.

Med underdånig vördnad.

Nr 27.

Uppläst och godkänd hos Första kammaren den 10 mars 1911.

— — — — Andra kammaren den 10 — — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen med begäran om utredning angående lämpliga kontrollbestämmelser rörande skogsafverkningsafhandlingars beläggande med stämpel.

(Bevillningsutskottets betänkande nr 3.)

Till Konungen.

Uti särskilda inom Riksdagen väckta motioner har föreslagits, att Riksdagen i skrifvelse till Eders Kungl. Maj:t måtte anhålla, att Eders Kungl. Maj:t ville låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till sådan ändring i förordningen angående stämpelafgiften af den 18 sep-

tember 1908, att nödig kontroll öfver att afhandling angående skogsafverkning försåges med stämpel måtte vinnas.

Enligt gällande stämpelförordning skall afhandling om skogsafverkning vid upprättandet eller, om sådant vid detta tillfälle icke låter sig göra, sist inom två månader därefter förses med stämpel. Utgivare af sådan afhandling skall för underlåtenhet att inom sålunda föreskrifven tid förse handlingen med stadgad stämpel böta två gånger den felande stämpelns belopp, dock minst tjugufem kronor.

Före den 1 januari 1909, då nu gällande stämpelförordning trädde i kraft, gällde, enligt beslut af 1894 års Riksdag, att skogsafverkningsafhandling skulle förses med stämpel, då den företeddes för vinnande af in-teckning. För fel eller försummelse härutinnan fanns då endast ett generellt stadgande med hänvisning till allmän lag angående ansvar i sådant fall för vederbörande ämbets- eller tjänsteman.

1904 års Riksdag framhöll i skrifvelse (nr 146) till Kungl. Maj:t, att till följd af bristande effektivitet i gällande bestämmelser angående utgörandet af stämpelafgift vid fastighetsköp förluster för statskassan icke endast på stämpelbeskattningsens område utan äfven på andra beskattningsområden kunde uppstå, därigenom att stämpelafgiften icke komme att utgöras efter fastighetens hela försäljningsvärde, ity att detta värde genom en eller annan åtgärd från de kontraherande parternas sida icke blefve för den stämpelbeläggande myndigheten känt eller för stämpelbeläggning åtkomlig. Bland de åtgärder, som härvid af Riksdagen åsyftades, nämndes i skrifvelsen särskildt den, hvarigenom vid försäljning af fastigheter, å hvilka afverkningsbar skog till större värde funnes, den i verkligheten för fastigheten betingade köpeskillingen uppdelades sålunda, att endast en mindre del däraf upptoges i köpeafhandlingen såsom likvid för själfva fastigheten och blefve föremål för stämpelbeskattnings, under det att den större delen af köpeskillingen betraktades utgöra ersättning för afverkningsrätten till skogen och därigenom undandroges från stämpelbeskattnings. Såväl ur synpunkten af statens skatteintresse som med hänsyn till de moraliska vådor, hvilka en ytterligare utbredning af antydda förfaringssätt skulle medföra, fann Riksdagen förändring af lagstiftningen å ifrågavarande område vara af behovet väl påkallad. Då Riksdagen emellertid ansåg en mera omfattande utredning

än den, Riksdagen varit i tillfälle att verkställa, vara erforderlig för att afgöra, hvilka åtgärder härutinnan borde vidtagas, hemställde Riksdagen, att Kungl. Maj:t måtte taga under ompröfning, genom hvilka åtgärder de anmärkta missförhållandena kunde afhjälpas, samt till Riksdagen inkomma med det förslag, hvartill denna pröfning kunde föranleda.

I det förslag till ny förordning angående stämpelafgiften, som innefattas i Eders Kungl. Maj:ts proposition nr 160 till 1908 års Riksdag, vann Riksdagens ofvan omnämnda framställning beaktande.

Af det statsrådsprotokoll öfver finansärenden, som finnes fogadt vid berörda proposition, framgår, att öfver Riksdagens omnämnda framställning hörts dels öfverståthållarämbetet och samtliga Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande i länen, dels ock statskontoret. Statskontoret framhöll i sitt utlåtande, bland annat, att i frågan inkomna yttranden finge anses hafva lämnat full visshet därom, att de öfverklagade missförhållandena förekomme i den utsträckning, att, på sätt 1904 års Riksdag antagit, särskilda åtgärder till deras stäffande vore af verkligt behof påkallade, hvaremot det förefölle som om meningarna varit något delade, när det gällt att föreslå, hvilka åtgärder lämpligast borde vidtagas. Efter att hafva öfvermält och granskat de i sådant hänseende framkomna förslag, vid hvilka enligt statskontorets mening uppmärksamhet särskildt borde fästas, uttalade statskontoret, att det hufvudsakliga syftet efter statskontorets antagande borde stå att vinna genom införande dels af bestämmelse om ovillkorlig skyldighet att stämpelbelägga hvarje skogsafverksningskontrakt, dels ock af ett stadgande om ansvars- och ersättningsskyldighet för underlåtenhet att ställa sig den sålunda gifna bestämmelsen till efterrättelse. Äfven departementschefen uttalade till berörda statsrådsprotokoll, att det efter den vunna allsidiga utredningen af frågan finge anses till visshet ådagalagdt, att de i Riksdagens skrifvelse åsyftade missförhållandena förekomme i den omfattning, att man genom införande af skärpta bestämmelser måste söka i möjligaste mån afhjälpa desamma. Eders Kungl. Maj:ts förslag till stämpelförordning upptog de af statskontoret föreslagna bestämmelserna i förevarande ämne.

Bevillningsutskottet vid 1908 års Riksdag tillstyrkte bifall till propositionen i denna del utan att i sitt betänkande beröra frågan och Riksdagens bägge kamrar lämnade utan diskussion sitt bifall till de förändrade bestämmelserna, hvilka sålunda infördes i 1908 års stämpelförordning och från och med den 1 januari 1909 varit i gällande kraft.

I ofvanberörda motioner har gjorts gällande, att dessa bestämmelser icke haft åsyftad verkan, enär fortfarande i icke få fall förekomme afhandlingar angående skogsafverkning, hvilka icke blifvit behörigen stämpelbelagda.

Genom upplysningar, som lämnats vid ärendets behandling inom Riksdagen, har denna uppfattning bekräftats. Från skilda trakter i landet har vitsordats, att skogsafverkningskontrakt ofta upprättas utan att i laga ordning stämpelbeläggas.

Om än detta missförhållande i åtskilliga fall kan finna sin förklaring i bristande kännedom om den år 1908 införda utsträckningen af ifrågavarande stämpelskyldighet, lära dock gällande ansvarsbestämmelser icke vara tillräckliga att trygga behörig stämpelbeläggning af skogsafverkningsafhandlingar. Förklaringen härtill torde man kunna söka dels i lättheten att undandraga sig stämpelskyldigheten och den obetydliga risk, som är därmed förenad, dels ock däri, att åklagaren har föga intresse af att åtala. Till närmare utveckling häraf vill Riksdagen anföra följande.

Lättheten att undandraga sig stämpelskyldigheten vid ifrågavarande afhandlingar framgår vid en jämförelse med förhållandet vid en annan form af stämpelskyldighet, som i likhet med den förra icke är satt i samband med någon åtgärd af offentlig myndighet, nämligen stämpelskyldigheten vid öfverlåtelse af fondpapper. Vid öfverlåtelse af fondpapper kräfvades städse en öfverenskommelse mellan två eller flere personer för att undvika stämpelbeläggning. Dels förmedlas nämligen i öfvervägande flertalet fall dylika öfverlåtelser af mäklare, dels åligger, där så icke är fallet, stämpelskyldigheten i regel säljaren, hvarigenom vinnes, att det icke kan undgå den andra parten, om stämpel icke åsättes. Utgifvare af skogsafverkningsafhandling torde däremot ofta, utan att någon annan person får kännedom därom, kunna underlåta att åsätta sitt exemplar af kontraktet behörig stämpel. I fråga om den härmed förenade risken är att märka, att, äfven om en sådan underlåtenhet kommer till vederbörande åklagares kännedom och åtal följer, utgifvaren ofta kan vara i tillfälle att stämpelbelägga handlingen, innan han inställer sig för rätten, och sålunda undgå ansvar. Därmed är också gifvet, att det ekonomiska intresse af att åtala, som bestämmelsen i stämpelförordningens 58 §, att hälften af böterna skola tillfalla åklagaren, afser att bereda denne, väsentligen försvagas.

Hvad Riksdagen sålunda anfört torde innefatta tillräckliga skäl att

antaga, att ifrågavarande missförhållande fortfarande förekommer i icke ringa omfattning, och den af 1904 års riksdag framhållna och af Eders Kungl. Maj:t år 1908 bekräftade nödvändigheten att råda bot för det samma synes sålunda fortfarande göra sig gällande. Angelägenheten att vinna rättelse härutinnan är enligt Riksdagens mening så mycket mera beaktansvärd, som det icke kan befordra aktning för gällande lag, att vissa dess bestämmelser strafflöst kunna kringgåas trots statsmakternas försök att genom särskilda straffbestämmelser förebygga en sådan möjlighet.

1908 års bestämmelser tillkommo under den af föredragande departementschefen till ofvanberörda statsrådsprotokoll uttalade synpunkten, att man borde låta sig angeläget vara att icke ålägga vederbörande förpliktelser utöfver hvad som kunde anses nödvändigt för det hufvudsakliga målets vinnande. Med fullt erkännande af denna uppfattnings riktighet måste man dock numera, sedan det visat sig, att de bestämmelser, som i ifrågavarande hänseende infördes år 1908, icke varit tillräckliga att betrygga det med dem afsedda syftet, söka finna starkare garantier för stämpelskyldighetens fullgörande i förevarande fall.

Motionärerna hafva tänkt sig, att i sådant syfte utgifvare af skogsafverkningsafhandling borde åläggas att inom viss tid efter utgifvandet för allmän åklagare i orten uppvisa afhandlingen till bestyrkande af att denna vore i laga ordning stämpelbelagd. Utan att yttra sig om lämpligheten af den af motionärerna sålunda anvisade utvägen, får Riksdagen på grund af hvad Riksdagen sålunda anfört anhålla, att Eders Kungl. Maj:t ville låta utarbета och för nästkommande års riksdag framlägga förslag till sådan ändring i gällande förordning angående stämpelafgiften, att nödig kontroll må vinnas däröfver, att afhandling angående skogsafverkning förses med stämpel.

Stockholm den 10 mars 1911.

Med undersätlig vörndnad.
